

	3	SZÚCS LÁSZLÓ Kínlódjfalva intő példája
Irodalom	4	KABAI LÓRÁNT nagyvár, más; 42 (vers)
	5	ILLÉS RENÁTA C. & G.; e.h.h.H.h. (próza)
	6	MOLNÁR ZSOLT Vár, folytatódik; A kijózanodás hajnala; Fekszel; Nincs (vers)
	10	SZTASKÓ RICHARD Asztal mellett (próza)
	14	ADY ANDRÁS Jobb: persze; Csak lebeghny; Így már jobb (vers)
	16	DINÓK ZOLTÁN Előrukkolni a novellával; A takarítónő (próza)
	20	ALBERT-LŐRINCZ MÁRTON (Koromra való tekintettel); (Asztalnál); (Maradék) (vers)
	22	FÁBIÁN JUDIT Hattyúk a hálóban; A jobb szem (próza)
Művészet	31	UJVÁROSSY LÁSZLÓ Fenséges félelem Lakatos Gabriella látomásaiban

A CÍMLAPON: A köd impressziója (részlet), 2015, linó,
írisznyomás

A Vár folyóirat
működését a Bihar Megyei Tanács
biztosítja

	42	Esszé FÁM ERIKA Vágytalanítva
	45	FARKAS ANTAL Kínlódjfalva, 1976 (riport)
	69	SZILÁGYI ALADÁR Kínlódjfalva 1914–2015. Élt 101 évet (riport)
Kultúra	84	TÓTH HAJNAL Huszonöt éves a Kiss Stúdió Színház – Soha nincs teljesen kész a leltár (beszélgetés Kiss Törék Ildikóval)
Társadalom	90	FRIED NOÉMI LUJZA A szakképzésre összpontosítanak
Kritika	94	SIMON JUDIT Egymásnak és egymásért feszülve (a váradi Szigligeti Színház <i>Catullusáról</i>)
	98	BIRÓ ÁRPÁD LEVENTE A terror megszelídítése – Selyem Zsuzsa <i>Moszkvában esik</i> című kötetéről
	101	BERETVÁS GÁBOR Édes kis titkaink – Goda Krisztina: <i>BŰÉK</i>
	104	NAGY ORSOLYA Barátság a rasszista Délen – Peter Farrelly: <i>Zöld könyv (Green Book)</i>

A HÁTSÓ BORÍTÓN: Menyasszony, vőlegény harci
díszben, 2017, vegyes technika, 100 × 70 cm

Támogatónk
a Communitas
Alapítvány

SZÚCS LÁSZLÓ Kínlódjfalva intő példája

Különleges kettős riport foglalja el lapszámunk jelentős részét, egy témájában, megszületése körülményeit, korát tekintve is rendhagyó anyag. A történet a hetvenes évekig vezet vissza, amikor a szépreményű ifjú költő, Farkas Antal, a későbbi és mai vár-velencei református lelkipásztor, ígéretes újságírói ambícióktól hajtva, felkeresi azt a különös nevű apró észak-bihari falut, melyről már akkor tudni lehetett, hogy belátható időn belül a kihálás vár rá. Az Érszőlős községhez tartozó és a huszadik század elején benépesedett Kínlódjfalva (hivatalosan Erdőtelep, Pádureni) utolsó lakóit szólaltatta meg, kiváló riporteri kvalitásokat csillogtatva.

Az adott korban ez a szocialista vívmány-valósággal sehogyan sem összeegyeztethető szociorport nyilván nem jelenthetett volna meg jelentős változtatások, szerkesztői beavatkozások nélkül, így a kézirat négy évtizeden át úgyszólván lappangott. S amikor néhány hónapja, még a múlt év folyamán, Farkas tiszteletes felkereste lapunkat a kézirattal, hamar adta magát az ötlet, hogy készüljön el ennek a riportnak a jelenkori folytatása is. Már csak azért is, mert a közelmúltban a román és a magyar nyelvű média is szenzációként tálalta, hogy Kínlódjfalva az első kihalt Bihar megyei település, mivel utolsó lakosa is elhunyt.

A második riport megírására a szórványtémában ugyan csak tapasztalt Szilágyi Aladár vállalkozott. Farkas Antal és fotográfusként D. Mészáros Elek kollégánk is elkísérte,

érszőlősi segítőink mellett. Ahogy arra számítani lehetett, a ma már terepjáróval sem könnyen megközelíthető egykori falucskának csak a romjait lehetett a fényképezőgép objektívjével megörökíteni. Nem túlzás tehát azt állítani: az utolsó utáni pillanatban sikerült, ha csak töredékesen is, feleleveníteni egy apró bihari vegyes magyar–román közösség egykori létét, mindennapjait.

A két riport olvastán érdemes arról beszélnünk, beszélgetnünk – meg nyilván cselekedni is –, hogy a következő években, néhány évtizedben várhatóan több Bihar megyei falu is azzal a sorssal lesz kénytelen szembesülni, mint Kínlódjfalva – még hozzá nagyobb hagyományú, gazdagabb múltú települések is, ahol ma már csak néhányan, jobb esetben pár tucatnyian élnek. E feltehetően nem megállítható – s nem bihari, romániai kizárólagosságú – folyamattal kapcsolatos kérdésekre későbbi lapszámunkban igyekszünk szakavatott válaszokat keresni.